

i ona má svoje problémy obecné, nomothetické, neomezené hranicemi států a obsahem jejich pozitivních právních řádů. Problémy, které jsou předmětem právní vědy, nikoliv právní filosofie, hledající přirozenou či absolutní spravedlnost, poněvadž ta už právě není právní vědou. V tomto směru je tudíž nový časopis vědeckou událostí prvního řádu.

Tím radostnější jest, že tento mezinárodní podnik vzniká u nás, v Československu, a že také myšlenka jej založiti u nás vznikla. Časopis bude vycházeti v Brně (nákladem R. M. Kohrera), jeho vydavateli jsou: Léon Duguit, Hans Kelsen a Frant. Weyr, jeho redaktorem je prof. Jar. Sedláček. Vlastními původci a předními vůdci podniku jsou právě jmenovaní profesori brněnské právnické fakulty.

Časopis bude uveřejňovati články hlavně v jazyce francouzském a německém, ale i v jiných světových řečích. V nejbližší době vyjde první číslo, obsahující příspěvky významných theoretiků pěti národů. Neopomeneme o něm podati zprávu v tomto časopise.

Ide tu tedy o podnik u nás neobvyklý, vybočující úplně z běžných našich — a ne právě světových — forem vědecké práce. Bylo by si přáti, aby přijetí jeho právnickou veřejností československou alespoň nebylo horší než jeho přijetí za hranicemi. Pro českou právní vědu pak naskytá se tu jedinečná příležitost objeviti se a změřiti své síly na fóru mezinárodním.

—n—

K letošním oslavám Fr. Palackého. Zdá se, že Františka Palackého bude vždy velmi často vzpomínáno nejen jako historiografa, nýbrž i jako politika. Ale jen málokdy bude připomenut jeho význam v oboru historie práva. A přece jeho zásluha na tomto poli je jistě ne menší. Nelze ani dobře doceniti význam jeho studií, byť podléhal romantismu své doby. Dovedl se však vždy tak vysoko povznést, že pronikl i při nedostatečných prostředcích a nevyhovujících studiích předcházejících i nejtěžší problémy. Když nyní po značném odstupu časovém revidujeme na příklad jeho práce vydavatelské, jimiž nám poprvé zpřístupnil prameny právnické, třeba bychom měli dnes možnost kriticky a mnohem dokonalejšími prostředky pracovati na edicích, není možno vytknouti Palackému skutečné chyby, nýbrž jen nedostatečnost prostředků. Stejně tak je tomu při posuzování jeho prací historicko-právních. V těchto nedostatecích však nemůže býti odsuzován Palacký, nýbrž jest se obdivovati jeho geniálnosti již skoro s holýma rukama řeší problémy nejtěžší, že může se odvážiti dokonce vysloviti celé hypotézy jako o kolonizaci neb zakládání měst. Doba dala velikému geniu za pravdu: doplnila a zlepšila, snad i vyjasnila řadu problémů, avšak práci Palackého zamítnouti nemohla. Ča.

Dr. Eugeniusz Jarra v Praze. Na pozvání děkana a profesorského sboru pražské právnické fakulty přijel do Prahy vynikající polský vědec v oboru filosofie práva JUDr. Eugeniusz Jarra, profesor občanského práva a děkan právnické fakulty Varšavské university.

Přednášel v Praze celkem třikrát a každá přednáška těšila se zaslouženému zájmu nejen posluchačů právnické fakulty, ale i ostatního obecněstva. Přednášky své nazval »Filosofie práva v Polsku ve věku zlatém (XV. a XVI. stol.)« Pokud se týče vlastní přednášky, velmi dobře informovala o polském státě a hlavně o právnické erudici polských šlechtických vzdělanců ke konci středověku a na počátku novověku.

V té době již v Polsku upadala myšlenka silné šlechtické republiky s voleným králem v čele. A tu jest tím nápadnější, že v této polnuté době nalezli se vynikající jednotlivci, kteří na základě filosoficko-právním odhodlali se kaceřovati zvrácené tehdejší poměry. Vynikající polští právníci, bez ohledu na ostré kritiky, které nutně musely následovati, poukazovali na ideál státu, který ovšem jim byl pouhým symbolem ke kaceřování neurovnaných polských poměrů. Bohužel tyto vzácné rady a příklady zůstaly pouze napsány a nenalezly následovatelů v praktickém životě. Tyto neutěšené poměry otrásaly do základů ne příliš pevnou kostru státního zřízení polského a proto není divu, že Polsko brzy po svém zlatém humanistickém věku upadlo do nesnází a později i do područí silných svých sousedů. Proto nelze se diviti, že Polsko, ač tak moderní ve svých středověkých názorech, nevzpamatovalo se dříve, než po světové válce. Prof. JUDr. R. Rauscher tlumočil vždy ke konci přednášky stručný obsah její a tím bylo umožněno, aby každý si odnesl z přednášky co nejvíce.

J. S. prof. JUDr. J. Hoetzel poděkoval velmi srdečnými slovy prof. JUDru Jarrovi a podotkl, že zajisté sblížení české vědy právnické i ostatní s polskou vědou brzy se uskuteční. Prof. Jarra poděkoval pak česky svým hostitelům i posluchačům a zdůraznil nutnost česko-polské kulturní spolupráce.

—jr.—

Osiava jubilea prof. Dr. Osvalda Balzera v Polsku. V širší naší české společnosti zůstala tato oslava neznáma, ač neprávem. Prof. Balzer je dnes nejslavnějším žijícím vědcem v oboru historie a právní historie polské. Je mu již 68 let a nepřehledná je řada jeho spisů. Bibliografie uvádí na 231 dílo samostatné a vědecké pojednání. Cena jeho díla nezáleží však ve množství, ale spíše v hodnotě jednotlivých prací. Prof. Balzer pronikl v některých otázkách až k jádru vědeckých problémů a svými díly vnesl světlo tam, kde vládly dlouhé spory. Třeba tu uvést jen názvy některých spisů jeho na př. *Geneza Trybunału koronnego*, *Genealogia Piastów*, *Corpus juris Polonici*, *Skarbiec i Archiwum koronne* a zvláště pak trojdílné *Królestwo polskie 1295—1370*. Prof. Balzer je vychovatelem celé generace historiků a právních historiků. Podnětem jeho zakládány vědecké instituty a společnosti, které pěstují v jeho duchu vědecké badání. Prof. Balzer není neznám však ani širší naší české veřejnosti. Jméno jeho kdysi zapsáno bylo v knihách čestného měšťanství měst Pardubic a Loun, když Balzer ohnivým otevřeným listem Theodoru Mommsenovi postavil do pravého světla zpupnost germánskou. Prof. Balzer je také již dávno čestným členem spolku čs. právníků »Všehrd«.

Minulý rok slavil prof. Balzer jubileum čtyřicátého výročí nastoupení akademické dráhy na právnické fakultě university Jana Kazimíra ve Lvově a třicáté výročí, kdy ujal se hodnosti rektorské na téže universitě. Žáci velkého mistra a jeho ctitelé ze světa slovanského použili této příležitosti a oslavili toto jubileum způsobem nad míru důstojným. Vydali totiž za redakce prof. Abrahama, Piniňského a Dąbkowského krásný památník. Tato *Księga Pamiątkowa* sestává ze dvou svazků. Svazek první má 534 stran, svazek druhý 692 stran. Je to dílo podivuhodné svým rozsahem, ale i obsahem. Jsou tu práce 76 vědeckých pracovníků domácích i cizích. Převahu tvoří autoři polští, ale i cizí autoři složili hold Balzerovi. Byli to Češi (prof. Kadlec a Kapras), Jihoslované (Mažuranié a Jelačić), Rusové (Taranovski a Vinogradoff), Bulhar prof. Bolčev a Holanďan prof. Wijk. Obsahem stýkají se jednotlivé články s vědeckou činností prof. Balzera. Těchto článků je převaha. Ale jsou tu pojednání i z kulturních dějin polských a z věd přírodních. Ale celek článků tvoří jednotu vyznívající v oslavu Balzerovu. Kniha ozdobena je řadou ilustrovaných příloh, které spestrňují bohatý obsah.

Rr